

sagernes privatretlige karakter ikke gør Undervisnings- og Forskningsministeriet til en oplagt klageinstans.

Det foreslås derfor, at der nedsættes et nævn, der kan træffe afgørelse i sager om principperne for markedsføring og aftalevilkår ved udbud af åben uddannelse. Nævnet skal samtidig tage sig af andre konkurrencemæssige spørgsmål. Nævnet kan således give pålæg, hvor uddannelsesinstitutionerne udbyder uddannelse som indtægtsdækket virksomhed uden at iagttage budgetvejledningens regler. På denne måde sikres det, at uddannelsesinstitutionerne ikke udbyder til underpris ved skjult finansiering gennem offentlige midler.

Endelig kan ministeriet ikke give tilskud til en uddannelsesaktivitet, hvor nævnet finder det sandsynliggjort, at uddannelsesaktiviteten hidtil har været udbudt af private uden konkurrence fra det offentlige. Hensigten med loven har været at øge mulighederne for erhvervsrettede uddannelser og kurser for den voksne befolkning; ikke at det offentlige skulle finansiere den uddannelsesaktivitet, der hidtil er foregået i privat regi. Det ville heller ikke være rimeligt, om uddannelsesinstitutionerne ved hjælp af offentlige tilskud kunne udkonkurrere private kursusudbydere, der dermed mistede deres erhverv.

Nævnet overtager efter forslaget undervisnings- og forskningsministerens kompetence til at afgøre, om en åben uddannelse påfører det private kursusmarked ubillig konkurrence, jf. tekstanmærkning nr. 110 ad § 20.12.22. Åben uddannelse på finansloven for 1993.

Nogle af de forhold, som nævnet kan tage stilling til, er i princippet allerede omfattet af konkurrenceloven og markedsføringsloven. Når nævnet alligevel foreslås oprettet, er det fordi de nævnte love ikke er fuldt dækkende på dette område, og fordi det foreslåede nævn kan opbygge en særlig ekspertise på det uddannelsesmæssige område. Deltagerne er således ikke omfattet af gældende lovgivnings definition af forbrugere, ligesom markedsføringsloven ikke altid vil kunne finde anvendelse på udbuddet af åben uddannelse, og Konkurrencerådet ikke har sanktionskompetence over for offentlig virksomhed. Hvis Konkurrencerådet retter henvendelse til undervisnings- og forskningsministeren om udbuddet af åben uddannelse, vil det være op til nævnet at træffe afgørelse om de fornødne sanktioner, jf. lovforslagets § 12.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget medfører en forenkling af reglerne i forhold til efteruddannelsesloven og lov om åben uddannelse under ét. Udgifterne ved etablering af

det nævn, som foreslås nedsat i § 11, finansieres inden for den samlede finanslovsbevilling til åben uddannelse og skønnes ikke at overstige de nuværende udgifter til rådgivende organer.

Der forventes i øvrigt inden for den samlede finanslovsbevilling på finansloven for 1993 en stigende uddannelsesaktivitet, der understøttes af lovforslaget, og der tilsigtes gradvis en omprioritering inden for bevillingen, således at tilskuddene til uddannelses- og kursusaktiviteter opprioriteres i forhold til tilskud til udviklingsaktiviteter. Tilskudsordningen til »tompladsstuderende«, jf. lovforslagets § 2, stk. 3, forventes at kunne finansieres inden for den samlede bevilling.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Bortset fra nogle redaktionelle ændringer svarer stk. 1 til § 1, stk. 1, i den nuværende lov om åben uddannelse med den væsentlige tilføjelse, at »korte kurser«, dvs. kurser, som hidtil har været udbudt i henhold til efteruddannelsesloven, er medtaget i formålsbestemmelsen om åben uddannelse. Der henvises nærmere til bemærkningen til § 2, stk. 4, hvoraf det bl.a. fremgår, at målgruppen for de korte kurser er gruppen mellem faglærte og personer med en lang videregående uddannelse, som f.eks. har behov for tværgående kurser som led i fælles efteruddannelse.

Det drejer sig fortsat om uddannelser og kurser, som giver erhvervskompetence enten selvstændigt eller i forbindelse med erhvervsarbejde, herunder også hhx og htx, men ikke det almene gymnasium og hf. De korte kurser kan dog på grund af deres varighed kun supplere, ajourføre eller understøtte en faktisk erhvervskompetence.

Stk. 2 svarer til § 1, stk. 2, i den nuværende lov om åben uddannelse, bortset fra en mindre redaktionel ændring.

Til § 2

Bestemmelsen er ny i sin formulering og definerer i stk. 1, hvad der forstås ved åben uddannelse. Definitionen svarer til det nuværende udbud af åben uddannelse suppleret med de korte kurser, jf. ovenfor.

I definitionen af åben uddannelse som deltidsuddannelser og heltidsuddannelser tilrettelagt på deltid ligger der ikke noget krav om, at uddannelsesinstitutionen altid skal udbyde en samlet uddannelse. Institutionen kan vælge kun at udbyde dele af en eksisterende heltidsuddannelse.

Stk. 2., 1. pkt., om at åben uddannelse skal tilrettelægges sådan, at uddannelsen kan følges af personer